

جنگ جهانی حقوقی

ایران همواره به تعهدات برجامی خود پایبند بوده و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) بارها آن را تأیید کرده است.حال آمریکا با ارائه یک شکایت (notification) به شورای امنیت، به دنبال فعال‌سازی مکانیسم ماشه علیه ایران است که روز گذشته با نامه رسمی وزیر خارجه و نماینده او در سازمان ملل متحد به رئیس دوره‌ای شورای امنیت (اندونزی) انجام شد. این شیپنت آمریکا با بیان یک ادعای حقوقی غلط است که برجام و قطع‌نامه ۲۲۳۱ را منفصل از هم می‌داند و خروج خود از برجام را به معنای خروج از مشارکت‌کنندگان در قطع‌نامه ۲۲۳۱ نمی‌داند و خواستار استفاده از مزایای آن است. این ادعا از منظر حقوقی مردود است به دلایلی که در پاراگراف‌های بالا بیان شد و نیز آنکه برجام و قطع‌نامه ۲۲۳۱ کاملاً به هم متصل هستند و قطع‌نامه ۲۲۳۱ باید به همراه برجام در نظر گرفته شود؛ چراکه برجام به‌عنوان پیوست A Annex)) قطع‌نامه در نظر گرفته شده و در شورای امنیت به تصویب رسیده است. آمریکا در زمان مشارکت خود در برجام نیز با حُسن نیت مشارکت نکرده و یک‌جانبه به اعمال تحریم علیه ایران پرداخته است و دراین‌میان تفاوتی میان دولت‌های جمهوری ایران و دموکرات نیست. مشارکت نیازمند فعالیت و حضور در بستر برجام است درحالی‌که مطابق اظهارنظر نماینده اتحادیه اروپا (از اتحادیه اروپا با نقش هماهنگ‌کننده ی‌اد می‌شود) در ملل متحد، آمریکا پس از خروج از برجام، در هیچ جلسه کمیسون مشترک برجام و دیگر رویدادها شرکت نکرده است. ایران نیز علاوه بر اقدامات سیاسی و اقلّاعی خود، با مذاکره تلفنی وزیر امور خارجه با دبیرکل ملل متحد و نیز ارسال نامه به رئیس فعلی شورای امنیت (اندونزی) خواستار عدم گردش کار در خواست آمریکا در شورای امنیت شده که این اقدام با حمایت روسیه و چین و نیز حمایت‌نکردن سه کشور اروپایی از اقدام آمریکا همراه شده است. در این جنگ جهانی حقوقی تقریباً همه کشورها علیه ماجراجویی‌های آمریکا، دو سناریو متصور است:

– اول آنکه اندونزی در برابر فشارهای همه‌جانبه آمریکا مقاومت کند و از گردش کار درخواست آمریکا در شورای امنیت جلوگیری کند که یک شکست دیگر در افکار عمومی داخل آمریکا و مردم جهان برای دولت ترامپ است، هرچند آمریکا به دنبال لابی با رئیس دوره‌ای بعدی شورای امنیت (نیجر) برای اطمینان از طرح در شورای امنیت است، درصورتی‌که نیجر نیز مخالفت کند و این‌ن طرح ادعای آمریکا تا ۲۷ مهر بی‌نتیجه بماند، علاوه بر رفع تحریم‌های تسلیحاتی، یک موفقیت دیپلماتیک ارزشمند برای ایران رقم می‌خورد.

– دوم آنکه درخواست آمریکا به جریان بیفتد که در این‌صورت محتمل است روسیه با چین یا هر عضو دیگر شورای امنیت، یک قطع‌نامه آیین‌نامه‌ای (Procedural motion) پیشنهاد دهد که این اقدام آمریکا مردود شناخته شود. دراین‌صورت آمریکا می‌تواند با ایزرا تردید نسبت به آیین‌نامه‌ای یا اساسی (Substan- tive) بودن آن و استدلال‌های حقوقی، آن را تبدیل به یک قطع‌نامه اساسی کند که با وتوی آن، عملاً مکانیسم ماشه را فعال کند. حال اگر هیچ کشوری قطع‌نامه‌ای پیشنهاد ندهد که بشود آن را وتو کرد، آمریکا با استفاده از باگ منشور ملل متحد (ماده ۳۰) قواعد رویه‌های شورای امنیت (Provisional rules of procedure)، قطع‌نامه مذکور (حتی با عنوان رفع تحریم‌های ایران!) را ارائه دهد و خود آن را در ۱۰ روز وتو کند تا مکانیسم ماشه فعال شود و تحریم‌های فصل‌هفتمی علیه ایران را مجدداً اعمال کند، در این حالت می‌توان با ترفندهای آیین‌نامه‌ای و لابی‌گری برای دستوراتِ کارها و وقت‌کشی، آن را تا ۲۷ مهر به تعویق انداخت. لازم به ذکر است که تحولات اخیر شورای امنیت نشان می‌دهد که اعضای شورا تمایل و اراده‌ای به همراهی و تأیید شیپنت‌های آیین‌نامه‌ای آمریکا ندارند و در این سناریو نیز پیروزی ایران بسیار محتمل است.

البته می‌توان در راستای پاراگراف (۱۸) قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت، از ظرفیت دبیرکل ملل متحد برای برداشتن کام‌های مدیریتی لازم جهت حمایت از اجرای برجام استفاده کرد تا آمریکا حتی با سوءاستفاده از نفوذ مالی خود بر دبیرخانه، تواناند کاری از پیش ببرد. ماه‌های پیش‌رو، ماه‌های سرزوشست‌سازی هم برای طرفین برجام و هم اعتبار و تمامیت نهادهای چندجانبه نظیر دبیرخانه ملل متحد و شورای امنیت است. آنچه مشخص است، این است که دوران یک‌جانبه‌گرایی به پایان رسیده است اما نمی‌توان امید به چندجانبه‌گرایی نیز داشت و راهبردهای ج.ا.ایران در سیاست خارجی نباید متحصّر به سازمان‌های بین‌المللی با الزام‌آوردن قطع‌نامه‌هایش باشد و ضمن پیاده‌سازی کامل سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغ‌شده توسط رهبر معظم انقلاب اسلامی و ایجاد پیمان‌های راهبردی با همسایگان، نقش‌آفرینی مؤثرتری در جهان در گذار گذار فعلی داشته باشد.

زینب اسماعیلی؛ ماشه شروع به کار کرد ولی هنوز مشخص نیست که مخزنش پر است یا نه؟ مایک پمپو، وزیر خارجه آمریکا عصر پنجشنبه به مقر نیویورک، سازمان ملل متحد رفت و درخواست فعال‌شدن مکانیسم ماشه (اسنپ‌ک) را به دیان دیجانی، سفیر و نماینده دائم اندونزی در سازمان ملل متحد که ریاست دوره‌ای شورای امنیت را برعهده دارد، داد. این درخواست آغاز مارتن دوباره‌ای است که با سی‌تامبر داغ ایران و آمریکا در زمین شورای امنیت ادامه خواهد یافت و طبیعتاً در اکتبر و تا موعد لغو تحریم تسلیحاتی ایران طبق برجام و قطع‌نامه ۲۲۳۱ به اوج خود خواهد رسید.

اگرچه پنجشنبه گذشته قطع‌نامه پیشنهادی آمریکا که با کش‌وقوس‌های فراوان به شورا ارائه شد با ۱۱ رأی ممتنع و دو مخالف و دو موافق تصویب نشد. با اینکه آرای مخالف روسیه و چین اهمیت زیادی داشت اما ۱۱ رأی ممتنع سرمایه بزرگ دیپلماتیکی بود که ایران به دست آورد و البته همراهی و موافقت جمهوری دومینیکن با آمریکا نیز تأمل‌برانگیز است. اما این بار مارتن و جدال دیپلماتیک ماشه، حکایت متفاوتی است. اگر ایالات متحده مرحله اول کار خود را در شورای امنیت پیش برد و این شورا تقاضای ایالات متحده را بپذیرد، به‌اصطلاح مرحله آیینی به پیش برود، کار سخت‌تر می‌شود. یک مقام آگاه مطلع به روند‌های برجام توضیح می‌دهد که «ایران در سطوح مختلف به مواجهه با این مسئله در شورای امنیت و رایزنی با اعضا می‌پردازد. در مسائل آیینی شورای امنیت حق وتو وجود ندارد. اگر آمریکا ۹ رأی مثبت داشته باشد، می‌تواند کار خود را پیش ببرد، اما اگر طرف آمریکایی بتواند اثبات کند که در این پرونده از حق محتوایی برخوردار است، باز هم باید ۹ رأی موافق در اختیار داشته باشد اما در این حوزه حق وتو وجود دارد. در حالت سوم آمریکا می‌تواند با توجه به مخالفت‌ها به تنهایی در پایان ۳۰ روز اعلام کند که قطع‌نامه‌های قبلی علیه ایران فعال شده‌اند که در این مرحله ایران می‌تواند امیدوار به عدم اجرای این ادعا توسط دیگران باشد». نکته حائز اهمیت اینجاست که در ماه پیش‌رو، جدال سیاسی و دیپلماتیک ایران و آمریکا با بازگرری دیگر اعضای شورای امنیت در پیش خواهد بود. آنچه به‌وضوح پیداست این است که جدال پیش‌رو، مهم‌ترین مقطع زندگی برجام و حتی فراختر از آن، مقطع سرزوشت‌ساز تعامل ایران و اعضای اروپایی برجام خواهد بود. مکانیسم ماشه به دنبال بازگرداندن قطع‌نامه‌های تحریمی ایران است که بعد از برجام و طی قطع‌نامه ۲۲۳۱ متوقف شده بودند.

ترامپ بعدازظهر چهارشنبه به خبرنگاران گفت: «امروز از مایک پمپئو وزیر خارجه خواستم شورای امنیت سازمان ملل را از قصد آمریکا برای بازگرداندن تقریباً تمامی تحریم‌های معلق‌شده قبلی سازمان ملل علیه

سیاست

ایالات متحده باوجود مخالفت دیگران، مکانیسم ماشه را کلید زد

جدال سپتامبر بر سر ماشه

ایران آگاه کند». در بیانیه وزارت خارجه آمریکا نیز که بعد از این دستور ریاستی منتشر شده آمده «۳۰ روز بعد از اطلاعیه وزیر خارجه پمپئو، طیفی از تحریم‌های سازمان ملل احیا خواهد شد، از جمله این نیازمندی که ایران کلیه فعالیت‌های مرتبط با غنی‌سازی را معلق کند. این همچنین تحریم ۱۳ساله تسلیحاتی علیه ایران را تمدید خواهد کرد». به نوشته بی‌بی‌سی، زمانی که آمریکا شکایت خود را در مورد «تخلّف» ایران تسلیم شورای امنیت کرد، این نهاد ۳۰ روز وقت خواهد داشت قطع‌نامه‌ای را برای تمدید تحریم‌ها تصویب کند یا در غیر این صورت تحریم‌ها خود به خود بازخواهد گشت. در این بین گزارش پایان ماه آگوست آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز مهم است که از چند ماه گذشته با ادعاهایی در مورد بازرسی‌دادن به دو مکان و قبول‌نکردن ایران تحت‌الشعاع قرار گرفته است. یک مقام ارشد در این حوزه نگاه مثبتی به روند طی‌شده دارد و چشم‌انداز همکاری را آژانس را مثبت می‌داند که این می‌تواند بر نظر اعضای شورای امنیت تأثیرگذار باشد.

خارج‌شده‌مدعی

طنز تاریخی آنچه این روزها در حاشیه برجام رقم می‌خورد، این است که ایالات متحده دو سال و چهار ماه بعد از خروجش از برجام، مدعی است در قطع‌نامه ۲۲۳۱ عضویت دارد؛ پس می‌تواند از حقوقش در این قطع‌نامه استفاده کند و مدعی عدم اجرای تعهدات ایران شود. از همین رو است که پمپئو روز پنجشنبه در نامه به شورای امنیت سازمان ملل متحد نوشته «مطابق بند ۱۱ قطع‌نامه ۲۲۳۱، به نیابت از دولت می‌نویسم که این بخش قابل توجهی از تعهدات خود تحت برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) را اجرا نکرده است». اما تنها ایران نیست که مخالف این ادعاست. اروپایی‌ها، روس‌ها و چینی‌ها نیز با این روند مخالف هستند و اگرچه هنوز نمی‌توان نتیجه نهایی آن را پیش‌بینی کرد اما می‌توان پایان این سناریو را یک نقطه عطف تاریخی دانست.

تماس اروپایی و روسی

ظهر روز گذشته وزیر امور خارجه روسیه و مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا درباره برجام تلفنی گفت‌وگو کردند و موضع دو طرف بر این بود که شرایط حقوقی برای پیشنهاد آمریکا به شورای امنیت درباره تحریم ایران وجود ندارد. وزارت امور خارجه روسیه این تماس تلفنی را گزارش داد و نوشت که سرکنی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه و جوسپ بورل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا درباره دور‌نمای حفظ برجام مذاکره و تبادل نظر کردند.

دو طرف خاطرنشان کردند که هرگونه شرایط قانونی برای پیشنهاد

آمریکا به شورای امنیت سازمان ملل در مورد مسائل مربوط به اجرای برجام که واشگتن در سال ۲۰۱۸ از آن خارج شد، وجود ندارد.

پیش از این نیز هلکا اشمیت، معاون مسئول سیاست خارجه اتحادیه

اروپا عنوان کرد که آمریکا حق بازگرداندن تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران را ندارد. او در تویییت نوشت: «پس از آنکه ایالات متحده در سال ۲۰۱۸ به طور رسمی از برجام خارج شد، این کشور دیگر نمی‌تواند یکی از طرفین برجام به‌منظور بازگرداندن تحریم‌های احتمالی پیش‌بینی‌شده توسط قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل محسوب شود. اتحادیه اروپا به انجام هرکاری برای اطمینان حاصل‌کردن از حفظ و اجراشن کامل توافق هسته‌ای با ایران ادامه خواهد داد».

قانونی نیست

نماینده دائم چین در سازمان ملل متحد در واکنش به درخواست رسمی آمریکا برای به‌کارگیری مکانیسم ماشه علیه ایران، گفت: آمریکا از برجام خارج شده و این درخواست، غیرقانونی است. ژانگ جون روز پنجشنبه در نامه‌ای به رئیس دوره‌ای شورای امنیت سازمان ملل متحد، افزود: مایل هستم که تأکید کنم درخواست‌ها و تلاش‌های آمریکا برای بازگرداندن تحریم‌های پیشین شورای امنیت علیه ایران، از زمانی که به‌طور یک‌جانبه در هجدهم اردیبهشت از برجام خارج شد، غیرقانونی است. مشارکت‌کنندگان باقی‌مانده برجام و اکثریت قریب به اتفاق اعضای شورای امنیت معتقدند که ادعای ایالات متحده هیچ مبنای قانونی‌ای ندارد.

«جانو لیجیان»، سخنگوی وزارت امور خارجه چین نیز روز جمعه در کنفرانس خبری در پکن در مورد اقدام جدید آمریکا گفت: اینکه ایالات متحده به دنبال تصویب قطع‌نامه‌ای علیه ایران باشد یا نامه‌ای به شورای امنیت ارسال کند، هیچ‌کدام قانونی نیست.

اروپایی‌ها: حمایت نمی‌کنیم

وزیران خارجه سه کشور اروپایی عضو برجام با رد اقدام آمریکا در به‌کارگیری مکانیسم ماشه، تأکید کردند از این اقدام که با تلاش‌های آنها برای حفظ برجام ناسازگار است، حمایت نمی‌کنند.

هایکوماس وزیر خارجه آلمان، ژان ایو لوردیان وزیر خارجه فرانسه و دومینیک راب وزیر خارجه انگلیس عصر پنجشنبه با صدور بیانیه مشترکی افزودند: از کلیه اعضای شورای امنیت سازمان ملل می‌خواهیم که از هرگونه اقدامی که فقط موجب شکاف‌بخشیدن به اختلافات در شورای امنیت می‌شود یا پیامدهای جدی دارد، خودداری کنند. در این بیانیه آمده است: فرانسه، آلمان و انگلیس متذکر می‌شوند که آمریکا به مشارکت خود در برجام به دنبال خروج هجدهم اردیبهشت ۱۳۹۷ از این توافق، خاتمه داده است. موضع ما در این رابطه به‌صراحت به رئیس و اعضای شورای امنیت بیان شده است. در بیانیه اروپایی‌ها، به عدم رعایت سیستماتیک تعهدات برجامی توسط ایران نیز اشاره شده و خواستار بازگشت ایران به تعهدات شده‌اند. جواد ظریف، وزیر خارجه ایران نیز در نامه‌ای به رئیس دوره‌ای شورای امنیت به نامه پمپئو واکنش نشان داد.

حمایت هاشمی‌رفسنجانی قرار داشت. آن سیاست باعث شد که جریان تندرو اصولگرا در انتخابات ریاست‌جمهوری ناکام بماند و همگان پیروزی روحانی را نوعی پیروزی اصلاح‌طلبان دانستند، اما با گذشت زمان و فاصله‌گرفتن روحانی از اصلاح‌طلبان و البته ناراضایی مردم به دلیل عدم تحقق برخی شعارهای انتخاباتی روحانی و نایسامان‌شدن وضعیت اقتصادی اکثریت اصلاح‌طلبان به این نتیجه رسیدند که دیگر نباید سیاست انتلافی را تکرار کرد و بر حضور با هویت اصلاح‌طلبانه تأکید شد، اما دراین‌بین کارگزاران همچنان بر حضور انتلافی تأکید می‌کرد؛ به نحوی که در انتخابات مجلس که اصلاح‌طلبان سرشناس ردصلاحیت شدند، کارگزاران اصرار داشت که لیستی انتلافی منتشر شود که همان‌طور که در ابتدای این گزارش آورده شد، شورای سیاست‌گذاری با چنین رویه‌ای مخالفت کرد. حتی درباره نوع حضور اصلاح‌طلبان در انتخابات هم گفته می‌شد که کارگزاران بی‌عمل نیست که از فردی مانند علی لاریجانی حمایت کند؛ فردی که با هیچ معیاری اصلاح‌طلب شناخته نمی‌شود درعین‌حال در سال‌های اخیر اولا با اصلاح‌طلبان مشکلی نداشته است، ثانیاً به دفعات دیده شده که با اصولگرایان تندرو وارد مناقشه شده است و ثالثاً در مواضع داخلی و خارجی سعی می‌کند که رویه میانه‌ای را در پیش بگیرد.

چنین فرضیه‌ای درباره سیاست‌ورزی انتخاباتی کارگزاران در انتخابات ۱۴۰۰ وجود داشت تا آنکه به‌تازگی مرعشی در گفت‌وگو با «ایلنا» خبر از انتلاف جدید کارگزاران با اصلاح‌طلبان و این‌بار نه با اصولگرایان میانه‌رو داد، حالتی که چندی پیش علی صوفی در گفت‌وگو با «نامه‌نیوز» هم پیش‌بینی کرده بود: «از سال ۹۲ تا کنون اصلاح‌طلبان نشان داده‌اند که دنبال اجماع‌سازی بوده‌اند. استراتژی شورای عالی هم همین بوده است. حزب کارگزاران سازندگی هم عضوی از شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان است و اعضای این حزب تا امروز با وجود همه اختلاف‌نظری‌های که با برخی اعضا دارند، ثابت کرده‌اند که در نهایت به تصمیم جمعی احترام می‌گذارند… اکنون رزمه‌هایی می‌شود که کارگزاران از آقای علی لاریجانی حمایت می‌کند، در واقع آنها بدشان نمی‌آید که از یک نیروی کاملاً اصولگرا به نام لاریجانی حمایت کنند. آنها عملکردا هستند و اگر ببینند که اجماع اصلاح‌طلبان بر آقای عارف است و احتمال آرای وی عارف هم بالاست، حتماً از لاریجانی به سمت عارف می‌آیند و با تعیین شروطی از او حمایت می‌کنند.»

در نهایت باید دید که سیاست جدید کارگزاران بر بازگشت به بدنه اصلی اصلاح‌طلبان است یا آنکه «اتلاف جدید» برآمده از تحلیل‌های اعضای این حزب درخصوص ناکامی اتلاف مجدد با اصولگرایان میانه است؟ تبعاً برای پاسخ به این پرسش باید منظر زمان و رویدادهای سیاسی را مشاهده کرد.

ظریف در نامه به رئیس شورای امنیت نوشت

ادله ایران برای رد ادعای آمریکا

● محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، در نامه‌ای به رئیس دوره‌ای شورای امنیت، دلایل جمهوری اسلامی ایران برای رد حقانیت آمریکا درباره استفاده از مکانیسم ماشه را برشمرد. فکت‌شیت (گزاره‌برگ) این نامه که در اختیار رسانه‌ها قرار گرفته، یک سند مهم است که بخشی از آن را در ادامه می‌خوانید:

وزیر امور خارجه ایران در این گزاره‌برگ به نقض‌های قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت توسط آمریکا و فقدان حسن نیت و همچنین تلاش‌های ایران با حسن نیت در اجرای کامل برجام اشاره و تأکید می‌کند: «مردم ایران از شورای امنیت انتظار دارند آمریکا را به‌دلیل آسیب‌های جبران‌ناپذیری که صرفاً به دلایل بزرگ‌نمایی شخصی با منافع سیاسی داخلی- به مردم ایران تحمیل کرده است، وادار به پاسخ‌گویی کند». در این متن آمده است: «هیچ‌گاه عبارت «اسنپ‌بک» در برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) یا در قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت ملل متحد استفاده نشده است، بلکه آمریکا به تعمد از این کلمه برای القای سرعت و خودکاربودن استفاده کرده است. جمله‌بندی در قطع‌نامه مزبور چنین است که «احای مفاد قطع‌نامه‌های لغوشده» که نیازمند فرایند زمان‌بر دقیق - با هدف حفظ برجام و نه نابودی آن - است». همچنین دلایل ایران برشمرده شده است:از جمله مواردی که ترامپ و پمپئو در سخنرانی‌ها و اعلام‌هایشان مبنی بر خروج آمریکا از برجام برشمرده‌اند، محور دوم مورد تأکید در این گزاره‌برگ، این است که «آمریکا رسماً هرگونه حقی برای استفاده از سازوکار حل اختلاف را منتفی کرده است». از جمله موارد متعددی از سخنان جان بولتون، مشاور سابق امنیت ملی و برایان هوک که مقامات آمریکایی اعتراف کرده‌اند آنها دیگر حقی برای استفاده از مفاد قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت ندارند. دولت ترامپ امید داشت که خروج از برجام و «فشار حداکثری» به تغییر رژیم، تسلیم ایران یا خروج ایران از برجام منجر شود. آمریکا پس از ناکامی در این سیاست خود که به‌دلیل مشورت‌های غلط اتخاذ شد، هم‌اکنون در غایت تسوینیت می‌کوشد فرصت طلبانه به سازوکاری متوسل شود که بیش از دو سال قبل برای همیشه از آن صرف‌نظر کرده است. در این نامه آمده است که «پاراگراف ۱۱ قطع‌نامه ۲۲۳۱ که آمریکا را به‌عنوان «عضو برجام» شناسایی کرده است، صرفاً شرایط زمان تصویب قطع‌نامه را بیان کرده و معنای دیگری ندارد. همه اعضای باقی‌مانده برجام یعنی اتحادیه اروپا، بریتانیا، فرانسه، آلمان، چین و روسیه، تصریح کرده‌اند که اطلاعیه و تصمیم آمریکا، «باطل و غیرمعتبر» است». در این نامه به موارد «نقض‌های قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت توسط آمریکا و فقدان حسن نیت این کشور» در اجرای آن اشاره شده و در ادامه به «تلاش‌های ایران با حسن نیت در اجرای کامل برجام» پرداخته شده است. ظریف در جمع‌بندی نامه خود تأکید کرده که سازوکار حل اختلاف صرفاً در اختیار اعضای واقعی برجام قرار دارد و نه عضو «بدنایی» که بعداً کاره‌گیری کرده و با اراده و صراحت تصمیم به «پایان مشارکت» گرفته و به‌صورت فعال درصدد تخریب این توافق بوده و متعاقباً این عضو سابق همه امتیازها و مزایای عضویت را برای خود منتفی کرده است».

رئیس‌جمهور رحلت آیت‌الله علم‌الهدی خراسانی را تسلیت گفت

● **ایسنا**، رئیس‌جمهور در پیامی با تسلیت رحلت عالم پارسا حضرت آیت‌الله سیدعبدالجواد علم‌الهدی خراسانی، در درگاه خداوند بزرگ برای ایشان علو درجات و هم‌جواری با اولیای الهی و برای عموم بازماندگان شایسته تسلیت کرد.
در پیام حسن روحانی آمده است: رحلت عالم پارسا حضرت آیت‌الله سیدعبدالجواد علم‌الهدی خراسانی، موجب تأثر و تألم خاطر گردید. این عالم وارسته پس از سال‌ها تلاش و مجاهدت و کسب فیض از محضر آیات عظام همچون آیت‌الله بروجردی و امام خمینی(ره)، با انجام فعالیت‌های علمی و فرهنگی گوناگون از جمله تأسیس حوزه علمیه امام‌القائم تهران، عمر خود را وقف تربیت طلاب، ترویج و تبیین مکتب اهل بیت(ع) کرد و کارنامه پرپاری به یادگار گذاشت. این‌جانب این ضایعه را به حوزه‌های علمیه، شاگردان و علاقه‌مندان و بیت مکرّم آن مرحوم به‌ویژه حجت‌الاسلام‌المسلمین سیداحمد علم‌الهدی، امام جمعه محترم مشهد تسلیت می‌گویم و از درگاه خداوند بزرگ برای ایشان علو درجات و هم‌جواری با اولیای الهی و برای عموم بازماندگان صبر و شکیانی مسئلت دارم.

واکنش حدادعادل به عذرخواهی پرویز فتاح

● **باشگاه خبرنگاران جوان**: عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام به عذرخواهی پرویز فتاح از وی واکنش نشان داد. غلامعلی حدادعادل، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به عذرخواهی فتاح از وی گفت: آقای فتاح مطالبی را گفت تا حواشی اخیر تمام شود. وی افزود: من هم صحبتی نمی‌کنم و امیدوارم حواس مردم با توجه به شروع مرمز بیشتر به اصل انقلاب و امام حسین «ع» باشد. حدادعادل تأکید کرد: بهتر است من هم مطلبی نگویم و حاشیه‌سازی‌ها به پایان برسد.